Fængselsfunktionæren

FÆNGSELSFORBUNDET

NR 3
JUNI 2017

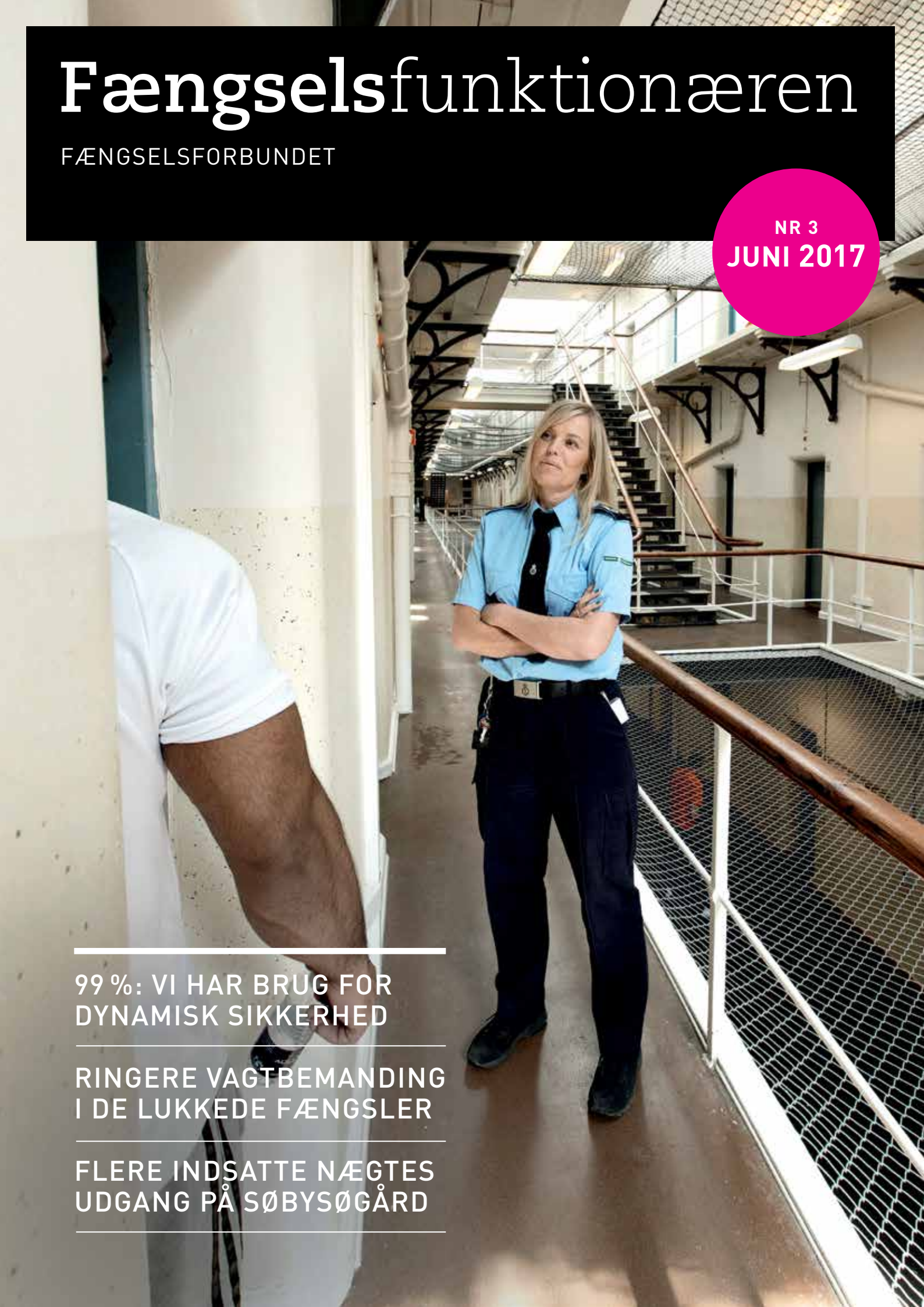

99 %: VI HAR BRUG FOR DYNAMISK SIKKERHED

RINGERE VAGTBEMANDING I DE LUKKEDE FÆNGSLER

FLERE INDSATTE NÆGTES UDGANG PÅ SØBYSØGÅRD

INDHOLD

4 Tæt kontakt med de indsatte styrker sikkerheden
10 Hvad er dynamisk sikkerhed?
12 Kort nyt
14 Vagtbemandingen svækkes i de lukkede fængsler
16 Færre frigange presser betjentene på Søbysøgård Fængsel
18 Hvor meget må Kriminalforsorgen flytte rundt på folk?
20 Lønnen halter for de grønlandske anstaltsbetjente
22 Gode historier fra medlemmerne

VI VIL IKKE TILBAGE TIL 1950'ERNE

Af Kim Østerbye, formand for Fængselsforbundet

Tak for opbakningen!

Det er godt at høre, at I støtter vores kamp for faget.

I tilkendegiver utvetydigt i vores spørgeskemaundersøgelse, at den dynamiske sikkerhed og den tætte kontakt med de indsatte er et afgørende element i vores job.

Jeg håber, at jeres klare reaktion kan få justitsministeren til at genoverveje sine tanker om at fjerne relationsopgaver fra den uniformerede gruppe.

Søren Pape lægger op til et opgør med dobbeltrollen, hvor der både er vægt på sikkerhed og resocialisering i alle jobfunktioner. Han siger, at "vi bør undersøge, om vi gør det rigtigt, eller om vi bare gør, som vi altid har gjort."

Ministeren overvejer altså en situation, hvor nogle medarbejdere tager sig af det ene og andre af det andet. Det vil føre betjentrollen tilbage til fordums tider, hvor det alene handlede om at låse døre og komme med mad.

Det ministeren egentligt siger er: "At vi bør undersøge, om vi gør det rigtigt, eller om vi bare skal gøre, som vi gjorde i 1950'erne."

Det kan være, at jeg sætter ministerens ord på spidsen, men det er stærkt bekymrende, at vi har en politisk chef, som overvejer at sætte udviklingen i bakgear.

Vi har siden 1960'erne udviklet et fængselssystem, som er unikt i verden.

De gode relationer mellem indsatte og ansatte er fundamentet for vores sikkerhed.

Det er grundlaget for, at Kriminalforsorgen kan løfte sin opgave med at få de kriminelle tilbage på rette spor igen.

Og det er hjørnestenen for vores faglige udvikling.

Vi har ikke valgt jobbet som fængselsbetjente for at være nøglesvingere. Vi vil ikke tilbage til 1950'erne.

Udgivet af:
Fængselsforbundet
Ramsingsvej 28 A, st. th.
2500 Valby

Redaktionen: tlf. 72 55 99 91

www.faengselsforbundet.dk

ISSN: 0902-8897
ISSN: 2245-6635 (online)

Artikler og indlæg modtages på:
Redaktion@faengselsforbundet.dk.
Debatindlæg (max 750 ord) sendes med navn, stilling og tjenestested. Send gerne fotos med.

Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere i indsendte tekster. De holdninger, der kommer til udtryk i indlæg og artikler, er ikke nødvendigvis et udtryk for forbundets holdning. Hvis intet andet er angivet, er materialet skrevet af redaktøren.

Redaktion:
Ansvarshavende redaktør Kim Østerbye
Redaktør Søren Gregersen
Journalist Kristian Westfall

Produktion og tryk: PE Offset A/S
Grafisk design: kroyergrafik.dk

Foto: *Nicolai Perjesi, Søren Gregersen, Kristian Westfall*

99 UD AF 100 FÆNGSELSBETJENTE:

TÆT KONTAKT MED DE INDSATTE **STYRKER SIKKERHEDEN**

Holdningen er klar hos fængselsbetjente og værkmestre: Det daglige samarbejde med de indsatte er en forudsætning for tryghed og sikkerhed i fængslerne.

Af Søren Gregersen

Tidligere på foråret luftede justitsminister Søren Pape Poulsen (K) ideen om at fjerne relationsopgaver fra fængselsbetjente.

Ministeren mente, at man kunne styrke sikkerheden i Kriminalforsorgen ved at adskille omsorg og kontrol.

"Man kan diskutere, om det er de samme mennesker, som skal have alle opgaver. Kan du den ene dag gribe hårdhændet ind i forhold til en indsat, og den samme dag have en samtale med ham? Hvad er det så for noget relationsarbejde man får?" sagde ministeren til fagbladet.

Han pegede på, at efterårets forhandlinger om en ny politisk aftale for Kriminalforsorgen "er en gylden mulighed" for eventuelt at ændre på fængselsbetjentenes dobbeltrolle.

MEDVIRKER RELATIONSARBEJDET TIL AT STYRKE SIKKERHEDEN?

Kilde: Fængselsforbundets undersøgelse af dynamisk sikkerhed.

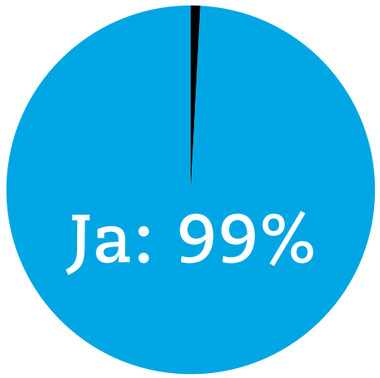

Ministerens forslag møder dog hård modstand blandt Fængselsforbundets medlemmer. I en undersøgelse, som forbundet netop har gennemført, svarer et stort flertal, at ministerens idé vil virke stik mod hensigten.

99 procent af undersøgelsens over 1.200 respondenter vurderer, at relationsarbejdet er med til at styrke sikkerheden, heraf svarer 77 procent, at dette gælder "i høj grad".

Holdningen er altså, at ministerens forslag vil svække sikkerheden i stedet for at styrke den.

Dette budskab kommer tydeligt frem i undersøgelsens kommentarfelt. Et medlem skriver for eksempel: "Vores store kendskab til klientellet skaber den største grad af sikkerhed."

Et andet skriver: "Relationsarbejdet er det, som gør, at sikkerheden normalt er god. Se bare på amerikanske fængsler, hvor relationsarbejde ikke eksisterer. Der har de mere vold mod fængselsbetjentene. Man bliver nødt til at beslutte, om man er på vej mod sådanne tilstande i Danmark."

Mens et tredje medlem kort og godt skriver: "Uden dynamisk sikkerhed har vi ingen sikkerhed!"

RINGERE FAGLIGHED

Og forringelsen af sikkerheden er ikke den eneste grund til, at medlemmerne synes dårligt om ministerens forslag.

Hvis man piller relationsarbejdet ud af jobbet, vil det nemlig være et helt andet job. Det vækker stor bekymring.

For som en betjent skriver: "Jeg søgte ikke jobbet i tidernes morgen udelukkende for at være vagt. Jeg gjorde det for at hjælpe og guide mennesker. Hvis jeg kun ville det statiske, havde jeg søgt et job i et vagtfirma og ikke taget en uddannelse på tre år."

En anden skriver: "Det vil fuldstændig ødelægge meningen med det hele, og skabe en for stor grøft imellem personale og indsatte, som hverken er godt for de indsatte eller personalet."

Og en tredje: "Den todelte hovedopgave er hele fundamentet i vores job."

Et stort flertal af medlemmerne svarer derfor ja til, at det uniformerede personale både skal tage sig af sikkerhed og resocialisering. Det svarer 75 procent "i høj grad" til i undersøgelsen.

KLART SIGNAL

Fængselsforbundets formand hilser undersøgelsen velkommen: "Jeg er glad for, at vores medlemmer kommer med et klart signal til ministeren. Medlemmerne siger jo kort sagt, at ministeren misforstår hverdagen i fængslerne, hvis han tror, at sikkerheden alene handler om peberspray og metaldetektorer. Grundlaget for vores sikkerhed er et godt samarbejde mellem betjente og indsatte."

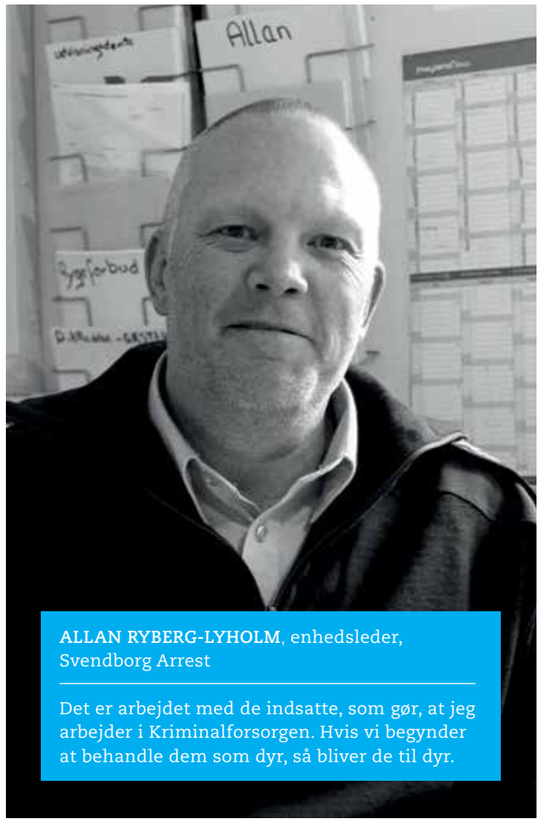

ALLAN RYBERG-LYHOLM, enhedsleder, Svendborg Arrest

Det er arbejdet med de indsatte, som gør, at jeg arbejder i Kriminalforsorgen. Hvis vi begynder at behandle dem som dyr, så bliver de til dyr.

HEINZE HOLST, fængselsbetjent, Ringe Fængsel

Der må gerne komme stramninger af den statiske sikkerhed, men det må ikke ske på bekostning af relationsarbejdet. Den vigtigste sikkerhed ligger for mig i den tid, som jeg har med de indsatte.

MARTIN RØMER, fængselsbetjent, Søbysøgård Fængsel

Jeg havde en konflikt med en indsat, som hidsede sig op. Så blandede en anden indsat sig, og var med til tale ham til ro. Det er dynamisk sikkerhed.

HEIDI HANSEN, fængselsbetjent, Ringe Fængsel

Da jeg var elev, blev jeg involveret i en slåskamp mellem indsatte og ansatte. På et tidspunkt falder jeg. Så kommer der en stor arabisk indsat hen til mig og løfter mig op. Hej Heidi, siger han. Derefter låser jeg ham inde og siger tak for hjælpen. Dér har du dobbeltrollen.

KIM MAHMENS, fængselsbetjent, Søbysøgård Fængsel

Jeg synes, vi skal bevare kontakten til fangerne. Personkendskabet betyder meget for sikkerheden, og vi kan påvirke dem i den rigtige retning. Hvis jeg bare skal have de indsatte ind ad døren og låse, mister jeg aspektet med at få dem ud på den anden side.

MERETE ENDERBERG, fængselsbetjent, Søbysøgård Fængsel

Det er ærgerligt, hvis vi mister muligheden for at hjælpe de indsatte. Hvad er vores mission så i Kriminalforsorgen? Hvad er det for nogle mennesker, som kommer ud? Det vil være som amerikanske fængsler, hvor fangerne bare har et nummer.

OVE HOLLÆNDER, fængselsbetjent, Svendborg Arrest

Hvis jeg ikke har relationer med de indsatte, så bliver jeg ligegyldig for dem. Så bliver jeg bare en nøglesvinger. I virkeligheden er der behov for mere relationsarbejde, hvis vi vil styrke sikkerheden.

STINE, fængselsbetjent, Ringe Fængsel

Jeg kan godt lide at tale med mennesker. Det var derfor, at jeg søgte et job i Kriminalforsorgen. Derfor er det ærgerligt, hvis der skrues ned for relationsarbejdet, og det vil give flere konflikter.

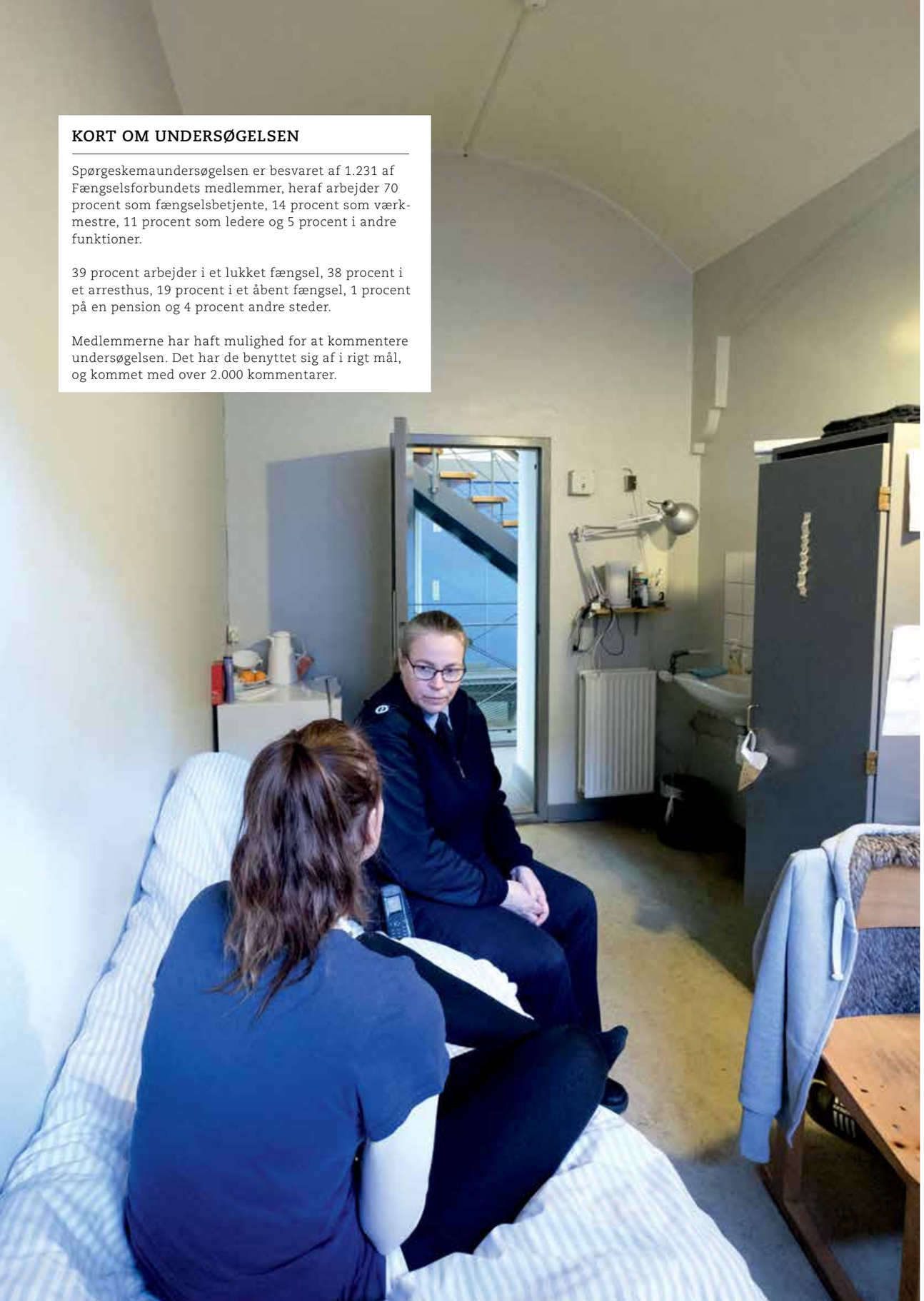

KORT OM UNDERSØGELSEN

Spørgeskemaundersøgelsen er besvaret af 1.231 af Fængselsforbundets medlemmer, heraf arbejder 70 procent som fængselsbetjente, 14 procent som værkmestre, 11 procent som ledere og 5 procent i andre funktioner.

39 procent arbejder i et lukket fængsel, 38 procent i et arresthus, 19 procent i et åbent fængsel, 1 procent på en pension og 4 procent andre steder.

Medlemmerne har haft mulighed for at kommentere undersøgelsen. Det har de benyttet sig af i rigt mål, og kommet med over 2.000 kommentarer.

Kim Østerbye mener derfor, at undersøgelsen må give stof til eftertanke hos ministeren: "Man må håbe, at han får nuanceret sine holdninger. Vi er glade for, at vi har fået en minister, som prioriterer sikkerheden højt, men det skal være på den rigtige måde."

Formanden peger også på, at den dynamiske sikkerhed er grundlaget for Kriminalforsorgens arbejde med at få de kriminelle tilbage på rette spor: "Derfor er det bedst for alle, at den dynamiske sikkerhed er høj. Også for din nabo."

VIL DU FORLADE KRIMINALFORSORGEN?
Medlemmerne er også blev spurgt om, hvorvidt de vil forlade Kriminalforsorgen, såfremt deres arbejdsopgaver alene består i at låse døre og udbringe mad og den slags.

Det svarer 40 procent ja til, mens 30 procent siger måske.

Det fremgår også af undersøgelsens kommentarfelt.

"Jeg forlader Kriminalforsorgen, hvis det sker," skriver flere kort og godt.

Andre understreger igen, at de ikke blev fængselsbetjente alene for at være nøglesvinger.

Som et medlem skriver: "Hele mit grundlag for at være fængselsbetjent vil forsvinde, hvis jeg alene skal tage mig af sikkerhedsmæssige opgaver."

SKAL DET UNIFORMEREDE PERSONALE BÅDE TAGE SIG AF SIKKERHED OG RESOCIALISERING?

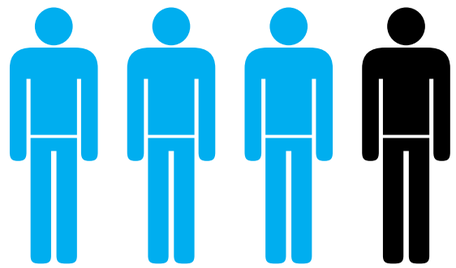

Tre ud af fire mener, at dobbeltrollen "i høj grad" er vigtig.

Kilde: Fængselsforbundets undersøgelse af dynamisk sikkerhed.

EKSPERT: DET ER RISIKABELT AT FJERNE RELATIONSARBEJDE FRA FÆNGSELSBETJENTE

Lise Billund er ph.d. ved Aalborg Universitet, Institut for Kommunikation og Psykologi, og har beskæftiget sig indgående med fængselsbetjentes dobbeltrolle i danske fængsler. Hun mener, det er risikabelt at svække den dynamiske sikkerhed i fængsler og arresthuse.

"Jeg kan se flere risici ved at fokusere hårdt på den statiske sikkerhed. Selvom der fra politisk hold tales for hårdere regimer for at forbedre fængselsbetjentes sikkerhed og arbejdsvilkår, kan det meget vel virke den anden vej rundt. Sandsynligheden for at indsatte, der føler sig umenneskeliggjort, i højere grad vil reagere med aggressiv adfærd, er stor. Det kan skabe mere had mod fængselsbetjente. Desuden finder mange fængselsbetjente stor faglig mening i relationsarbejdet. Man risikerer simpelthen at miste betjente, der ikke længere finder jobbet interessant og givende. Derudover risikerer Kriminalforsorgen som organisation at miste evnen til at resocialisere de indsatte. Med det store fokus på hårdt mod hårdt lukker man ned for en anden side af Kriminalforsorgen, som man ellers opbygger stærke kompetencer i," siger hun.

Men det er ikke kun de indsatte, der er i risiko for at blive forrået. Hvis man fratager fængselsbetjente relationsarbejdet, er der mange fængselsbetjente, der over tid vil ændre opfattelsen af dem selv som mennesker.

"Vi ved menneskelige relationer er afgørende for de mennesker, vi er og bliver. Det kan helt klart komme til at ændre den måde som fængselsbetjente ser sig selv på, hvis han kun har negativ kontakt dagen lang," siger hun.

Hun er glad for den store opbakning til den dynamiske sikkerhed i Fængselsforbundets undersøgelse, men det overrasker hende ikke.

"Jeg ved, at fængselsbetjentene prioriterer den dynamiske sikkerhed højt. Min oplevelse er, at fængselsbetjente generelt gerne vil gøre en forskel. Og som jeg ser det, står fængselsbetjentene i en uhyre kompleks situation. De skal både forholde sig til kriminelle og ofte skadede mennesker. De har kollegaer, som de skal forholde sig til samt hele tiden definere, hvilken tilgang der er hård nok eller for blød. Jeg oplever, at fængselsbetjente er meget udsatte i deres job. De har brug for et tydeligt fagligt værdigrundlag, for at udføre det komplekse job de har. At fratage dem den dynamiske sikkerhed frygter jeg får samme konsekvens, som når man tager solbad uden solcreme. Den dynamiske sikkerhed er simpelthen en beskyttelsesfaktor i jobbet," siger Lise Billund.

HVAD ER DYNAMISK SIKKERHED?

Statisk sikkerhed er let at forstå. Det handler om hegn, mure, alarmer, metaldetektorer, visitationer og den slags. Derimod er dynamisk sikkerhed en mere abstrakt størrelse. Det handler om, at undgå konflikter ved hjælp af god kontakt mellem indsatte og ansatte. Hvad betyder det i praksis? Vi har spurgt medlemmerne i undersøgelsen. Her er 10 af de over 600 eksempler, vi har fået:

1. Man kan sammenligne det lidt med brandvæsnet. Skal vi komme, når der lugter af røg og undgå den store brand, eller skal vi først komme når huset står i lys lue? Dynamisk sikkerhed er at tage det i opspringet, inden klienten eksploderer. Danske fængselsbetjente er super til at aflæse kropssprog og stemning.

2. De indsatte kunne aldrig drømme om at skade Christina, som de kender, men hvis jeg blot bliver reduceret til "kontrolløren" og "magtudøveren", vil de se mig som "fru betjent", og jeg ville blive en anonym uniform, som de ikke ville have betænkeligheder ved at overfalde.

3. Det er en stor misforståelse blandt mange, at de indsatte kun ser os fængselsbetjente som deres fjender. Er man alene på arbejde på en afdeling med 20 indsatte, er det af stor betydning, at de indsatte ved, at dit arbejde ikke kun er at låse dem inde, men at du arbejder for at hjælpe dem videre. Min erfaring er, at hvis en indsat har en dårlig dag, og han måske har behov for at afreagere, så er det en sikkerhed i sig selv, at både den indsatte er til at snakke med, men også at vide, at de øvrige indsatte rent faktisk vil være med til at få den indsatte til at falde til ro og om nødvendigt forsøge at hjælpe fængselsbetjenten.

4. Det si'r sig selv. Behandler du mennesker, som du selv vil behandles, så kommer der noget godt ud af dette. Jeg har været ude for, at stå og diskutere med en meget stor indsat. Dette udviklede sig, og de andre indsatte kom til for at hjælpe mig.

5. Jeg havde en indsat, som jeg havde kørt noget boksetræning med, og som var kendt for at være meget opfarende. På et tidspunkt havde han regnet med, at han skulle på en udgang for at se sine børn, som han ikke havde set i flere år. Udgangen blev annulleret dagen inden, og nogen skulle fortælle ham det. Det blev mig. Under samtalen med ham blev han først opfarende og derefter græd han. Men grundet mit kendskab til ham, så endte det hele med at han gik ud af kontoret med oprejst pande og sagde tak for samtalen. En hvilken som helst lignende situation kunne have endt i en magtanvendelse.

6. Den dynamiske sikkerhed fungerer, når man gider at tilbringe tid sammen med de indsatte, og høre på hvad de fortæller, hjælpe dem med simple ting. Rose dem når de gør noget rigtig godt, som at komme rettidigt hjem fra deres første orlov.

7. En indsat er frustreret og på nippet til at blive aggressiv på grund af stramninger af regler. Som hans kontaktperson tager jeg en lang snak med ham, og giver ham lov til at "skælde ud" på systemet indenfor nogle aftalte rammer. Efter han har skældt ud, kan han bedre være i sig selv og dermed i fællesskabet.

8. Jeg står i døren til en indsat, der er voldsomt oppe at køre over noget. Han kender mig og ved, hvad jeg står for. Det gør, at han nøjes med at nikke skabsdøren en skalle, fremfor mig. Og at han starter med at råbe, men ender med at dæmpe sig, fordi han ved, at jeg holder, hvad jeg lover, og at jeg altid prøver at hjælpe på den mest hensigtsmæssige måde for alle. Vi undgår at blive slået ned, han undgår en §119. I sidste ende, tænker jeg, vi alle er mest glade ved den løsning. Og jeg tænker, at jeg holder længere i kriminalforsorgen, hvis jeg kan snakke mig til igennem en presset situation, fremfor at blive slået ned.

9. Vores relation til indsatte på en behandlingsafdeling er kontant. Det betyder, at vi i større udstrækning får informationer fra de indsatte, der kan have afgørende indflydelse på at kunne reagere, inden en episode bliver til magtanvendelse."

10. Det fungerer, når jeg for eksempel er på ledsaget udgang, og via samtale får et kendskab til den indsatte. Der opstår i 99 procent af tilfældene en gensidig respekt ved noget så banalt som en samtale om for eksempel musik, livsstil eller andet. Stemningen bliver forbedret. Dette kan med stor fordel bruges i en skarp situation, hvor anvisninger hurtigt skal følges.

ANNETTE LYSGAARD, enhedschef, Søbysøgård Fængsel

Relationsarbejdet og den dynamiske sikkerhed er meget vigtig. Det er det, som gør, at vi for eksempel undgår konflikter, når vi visiterer cellerne.

KARINA HEMMINGSEN, fængselsbetjent, Svendborg Arrest

Vi har stort set ingen overfald her i Svendborg. Det er fordi, at vi kan dysse mange konflikter ned, når vi taler med de indsatte.

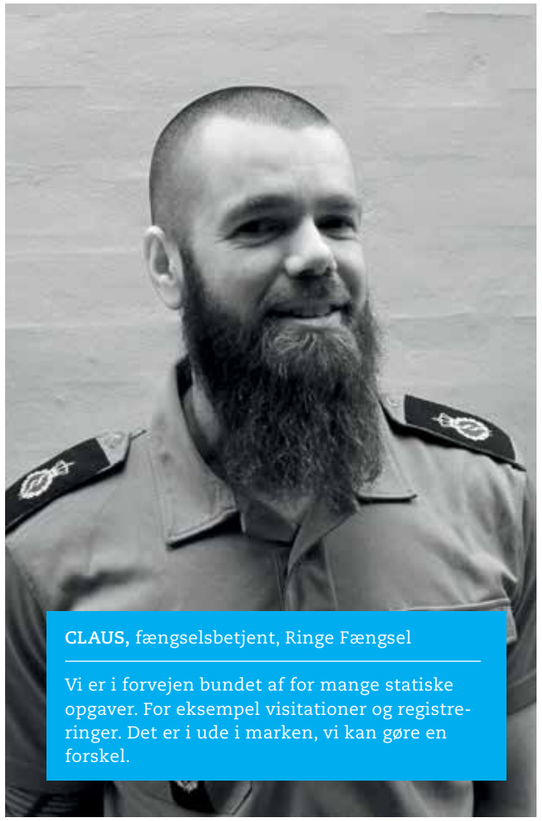

CLAUS, fængselsbetjent, Ringe Fængsel

Vi er i forvejen bundet af for mange statiske opgaver. For eksempel visitationer og registreringer. Det er i ude i marken, vi kan gøre en forskel.

HEIDI CASTBERG LUNDE, fængselsbetjent, Ringe Fængsel

Relationsarbejdet er en stor del af vores sikkerhed. Det giver tryghed, når man kender de indsatte. Det styrker sikkerheden. Og det er vigtigt i forhold til stress og arbejdsmiljø.

HVOR SIDDER DER FLEST KVINDER BAG TREMMER?

1. plads: Hong Kong (21% af alle fanger)
6. plads: Grønland (14% af alle fanger)
111. plads: Danmark (4% af alle fanger)
Sidsteplads: Zambia (1% af alle fanger)

500

Så mange koncerter er fangekoret nu oppe på. Det runde tal blev fejret den 28. maj i Christians Kirke på Christianshavn.

17 FORSLAG MOD VOLD

Justitsminister Søren Pape Poulsen (K) er kommet med 17 forslag, som skal forbedre sikkerheden i fængslerne: 1) Skærpede disciplinærstraffe til indsatte; 2) Anbringelse af rocker-/bandemedlemmer; 3) Øget brug af urinprøver; 4) Logistik i forbindelse med transport; 5) Styrket vidensindsamling; 6) Risiko- og analysebaserede visitationer; 7) Videoovervågning af fællesarealer; 8) Bodycams og dashcams; 9) SINE-kommunikation; 10) Styrket uddannelse i transport på fængselsbetjentuddannelsen; 11) Beskyttelse af medarbejderidentitet; 12) Psykisk syge indsatte; 13) Opfølgning efter voldsepisoder mv.; 14) Styrket statistik; 15) Værktøj til daglig risikovurdering af de indsatte; 16) IT-understøttelse til efterretnings- og analysearbejde; 17) Ny rotationsordning for fængselsbetjente på særligt belastede afdelinger.

100-ÅRS FØDSELSDAG

Horserøds røde bygninger fylder 100 år. De karakteristiske barakker blev bygget under 1. verdenskrig til russiske fanger, men har også huset internerede kommunister, jøder, modstandsfolk samt tuberkuløse børn fra Flensborg, før det blev fængsel i 1947.

SØREN PAPE FORSVARER ALENEVAGTER

Hvorfor stiger andelen af alenevagter i fængslerne, når politikerne har aftalt, at denne vagtform skal begrænses? Dette spørgsmål har retsordfører Trine Bramsen (S) spurgt justitsministeren om. Ministeren svarer, at den negative udvikling primært skyldes det faldende fangetal, som betyder, at alenevagterne fylder mere. Ministeren vurderer, at der ikke er behov for yderligere initiativer. Javel.

1

Så mange beboere er rejst ud af landet fra Udrejsecenter Kærshovedgård. Til gengæld har 21 personer fået lov til at rejse ind i landet, fordi deres sag er blevet genoptaget. Der er altså snarere tale om et indrejsecenter end et udrejsecenter.

SKAL DET VÆRE ITALIENSK?

Du sparer 10 procent i det italienske supermarked i Københavns Sydhavn med Forbrugsforeningens kort. Bor du uden for hovedstaden, kan du købe spaghettien i Meny, som giver 2 procent rabat i en række butikker.

SLUT MED ADVOKAT-REKLAMER

Forsvarsadvokater uddeler gladeligt reklametøj til klienter i fængslerne med navn og telefonnummer. Men det skal være slut. Justitsministeren opfordrer Advokatrådet til at tage affære: "Jeg synes, det er forargeligt, at vi har advokater, der på den måde deler gaver ud for egen vindings skyld," siger ministeren.

KØER PÅ UDGANG

Det er ikke kun de indsatte fra Renbæk Fængsel, som af og til kommer på udgang. Det gælder også fængslets store kvægbesætning. Køerne deltager på det sønderjyske dyrskue i Aabenraa den 2. og 3. juni. Mon ikke de kommer glade og kåde hjem med et par pokaler under armen?

RINGERE BEMANDING I DE LUKKEDE FÆNGSLER

Der er færre betjente på vagt i de lukkede fængsler, samtidig stiger fangetallet.

Af Søren Gregersen

Hvis man tror på, at der er en sammenhæng mellem antallet af fængselsbetjente og Kriminalforsorgens muligheder for at løse sine opgaver, må man være bekymret for udviklingen i de lukkede fængsler.

Fra 2010 til 2016 er antallet af betjente i de lukkede fængsler faldet fra 605 til 505. Det vil sige med 100 betjente. I samme periode er antallet af indsatte øget fra 671 til 692.

Det betyder, at der er færre betjente i forhold til indsatte. Hvor der i 2010 var 0,9 betjent per indsat, er tallet i 2016 nu kun 0,7 betjent per indsat.

Det fremgår af et folketingssvar fra justitsminister Søren Pape Poulsen (K) til formanden for Retsudvalget Peter Skaarup (DF).

Udviklingen kan blandt andet mærkes i Enner Mark Fængsel: "Vi løber hurtigere og hurtigere," siger forbundets tillidsrepræsentant Maj-Britt Balle.

Fængslet havde tidligere et transporthold, som også hjalp på afdelingerne. Men holdet er nedlagt, så nu skal afdelingerne selv dække transporterne. Derfor er der nogle gange kun én på vagt på afdelingerne, fordi resten er optaget med transport eller af andre opgaver.

"På papiret ser vores vagtdækning rimelig ud, men sådan er det ikke i virkeligheden," siger tillidsrepræsentanten.

Billedet er det samme i de andre lukkede fængsler. Samlet set er vagtdækningen forringet med 22 procent i løbet af 6 år i Herstedvester Fængsel, Nyborg Fængsel, Ringe Fængsel og Enner Mark Fængsel.

Nyborg Fængsel har eksempelvis længe lidt under stor personalemangel. Det giver udfordringer, siger tillidsrepræsentant Martin Sørensen: "Det kan vi tydeligt mærke. Den dynamiske sikkerhed forringes, når der er færre folk til at passe på de indsatte."

Fængselsforbundets formand Kim Østerbye er også stærkt utilfreds med udviklingen: "Kriminalforsorgen har mistet grebet om personalesituationen. Det er uholdbart, at der er stoppet langt flere betjente, end der er ansat. På den måde spilles der hasard med vores medlemmers ve og vel," siger han.

Han mener, at vagtbemandingen er en forudsætning for at knække voldskurven i fængslerne og skabe et trygt arbejdsmiljø.

"Med færre betjente i de hårdeste fængsler kan politikerne i hvert fald kigge langt efter bedre sikkerhed og succesfuld resocialisering af indsatte."

CENTERDIREKTØR: DER ER FOR FÅ BETJENTE

Ifølge Kriminalforsorgens centerdirektør Ole Hansen er der en række årsager til udviklingen.

"Der er flere fængselsbetjente, som er gået på pension, fået nyt job og så videre, end vi har ansat nye fængselsbetjent-elever, og det har givet et fald gennem naturlig afgang. Ikke mindst er sygefraværet steget, og dermed er der i praksis færre fængselsbetjente til at dække vagtplanerne. Samtidig er to af vores fængsler overgået til at have operatøropgaver for Udlændingestyrelsen, og det binder omkring 80 fængselsbetjente til udlændingeopgaverne," siger Ole Hansen.

Konsekvensen er, at der nu mangler betjente: "Der er for få uniformerede medarbejdere til at besætte antallet af vagter. Derfor dækkes vagtplanerne gennem overarbejde. Desuden sørger vi for at udlåne og udstationere fængselsbetjente til de fængsler og arresthuse, der har størst behov – blandt andet Nyborg Fængsel," siger centerdirektøren.

Ole Hansen peger dog desuden på, at situationen ikke er helt så slem. Kriminalforsorgen har nemlig ændret sin personaleopgørelse i forbindelse med en ny ledelsesstruktur i 2016. Det betyder, at der er flyttet medarbejdere fra 'uniformerede medarbejdere' til 'ledelse' i statistikken.

NYE INITIATIVER

Centerdirektøren forventer at løse den akutte situation i de kommende måneder. Målet er derfor at ansætte 140 nye fængselsbetjente i 2017 og skærpe opfølgningen på sygefravær.

"Vi har i koncernledelsen lagt en plan for håndteringen af bemandingssituationen i fængslerne, så vi så vidt muligt kan imødekomme og afhjælpe den trængte personalesituation. Initiativerne i planen er drøftet med Fængselsforbundet og præsenteret på Kriminalforsorgens intranet, og vi har nedsat en koordinationsgruppe, som arbejder med alt det, der skal gøres som følge af planen."

Ole Hansen oplyser desuden, at der bliver opslået 15 fængselsbetjentstillinger på Nyborg Fængsel, så basisbemandingen øges.

Note: Indsatte og fængselsbetjente i Enner Mark Fængsel, Herstedvester Fængsel, Nyborg Fængsel og Ringe Fængsel. Der trådte en ny ledelsesstruktur i kraft i Kriminalforsorgen i 2016, hvilket betød at en række uniformerede chefer og ledere, der tidligere indgik som en del af gruppen "uniformeret personale", nu registreres som "ledelse. Dette er en medvirkende årsag til, at antallet af betjente er faldet med 28 betjente fra 2015 til 2016.

Karsten Bang er bekymret over at færre og færre indsatte fra Søbysøgård Fængsel har kontakt med omverdenen på grund af udgangskarantæner. Det er skidt for både indsatte og fængselsbetjente, mener han.

FÆRRE FRIGANGE PRESSER BETJENTENE PÅ SØBYSØGÅRD FÆNGSEL

Flere og flere indsatte bliver nægtet udgang i Søbysøgård Fængsel. Det er et symptom på, at de indsatte ikke hører til i åbne fængsler, siger arbejdsmiljørepræsentant.

Kristian Westfall

Det er egentlig logisk nok: Jo færre indsatte der har mulighed for at komme på udgang i weekenden eller på frigang til uddannelse og arbejde, jo flere indsatte er der på cellerne i fængslerne.

Og det betyder i sagens natur, at fængselsbetjentene skal tage sig af flere indsatte.

Sådan er situationen på det åbne fængsel på Søbysøgård på Midtfyn.

Her har en stigning i indsattes udgangskarantæner gjort, at bemandingen så at sige smøres ud i 'tyndere lag'. Det er ikke ualmindeligt, at fængselsbetjente i weekenderne er alene med langt flere indsatte på gangene end tidligere.

Det siger Karsten Bang, der er fængselsbetjent og arbejdsmiljørepræsentant på det midtfynske fængsel.

"Normalt har vi måske 18-20 indsatte, der har frigang, men i øjeblikket er der fire-fem stykker, så der er naturligvis flere indsatte i dagtimerne per fængselsbetjent," siger han.

Ifølge Karsten Bang er hovedårsagen til de mange sløjfede udgange for sent fremmøde og mobiltelefoner.

"Vi oplever flere indsatte, der får udgangskarantæne, fordi de kommer for sent til afsoning, er blevet taget med en privat mobiltelefon eller ikke vil aflægge en urinprøve. Lige nu har vi 56 ud af 124 indsatte, der har en eller anden form for udgangsspærring," siger han.

En del indsatte er også udgangsspærret på grund af urene urinprøver.

EN DEL INDSATTE HØRER IKKE TIL I ÅBENT FÆNGSEL

Udover at problemet skaber større arbejdspres, ser Karsten Bang det også som et symptom på en generel problemstilling i de åbne fængsler, nemlig at klientellet er blevet tungere.

"Der er en hel del, der kommer i åbent fængsel, som ikke hører til her. Det gælder psykisk syge og unge med bandementalitet. De unge med korte domme har ingen respekt for os. Og slet ikke hvis de tager stoffer," siger han og fortsætter: "Desuden er det rigtig vigtigt at have folk på frigang. De kommer til fængslet med positive input til de andre indsatte udefra den virkelige verden."

Han påpeger, at der på grund af færre udgange også er flere besøgene i fængslet, hvilket giver endnu flere arbejdsgange.

INSTITUTIONSCHEF ANERKENDER UDVIKLINGEN

Lars Skjødt Vinther, der er institutionschef i Midtfyn og på Søbysøgård Fængsel, er enig i, at der er flere, der får udgangskarantæne end tidligere.

"Det er en tendens, jeg genkender, og som støttes af de tal, jeg har trukket ud," siger han.

Men at personalet skulle være presset af flere indsatte, som bliver på matriklen, mener han ikke, er tilfældet.

"Vi har et dygtigt personale i Midtfyn, som håndterer de situationer, der opstår. I vores normering er der ikke kalkuleret med frigange eller udgange. Det vil sige, at bemandingen er den samme uanset indsatte på udgang. Hvis det ændrer sig markant, tager vi det selvfølgelig med i vores opgave- og risikovurderinger løbende," siger han.

INDSATTE ER PLACERET EFTER REGLERNE

Institutionschefen mener heller ikke, at man kan tale om, at de flere udgangskarantæner skulle være en indikator på, at flere og flere indsatte er fejlplaceret.

"De indsatte er placeret efter reglerne, men vi har selvfølgelig mulighed for, også efter reglerne, at overflytte dem til et lukket fængsel, hvis de ikke kan opføre sig ordentligt," siger han.

HVOR MEGET MÅ KRIMINALFORSORGEN FLYTTE RUNDT PÅ FOLK?

Der er grænser for, hvor meget Kriminalforsorgen må ændre på vilkårene for tjenestemænd – men rammerne er temmelig vide.

Kristian Westfall

Som fængselsbetjent er du tjenestemand, og derfor underlagt andre love og regler på arbejdsmarkedet end de fleste andre.

I en tid med rokeringer, personaleflytninger og omstruktureringer af fængsler og arresthuse er der nok en del medlemmer af Fængselsforbundet, der stiller spørgsmålstegn ved, hvor grænsen går.

For hvad kan arbejdsgiver med rette kræve af fleksibilitet? Og hvornår kan man som tjenestemand sige fra?

Svarene findes i tjenestemandsloven fra 1969, og selvom det er kompliceret at svare på, hvor grænserne præcis går, og hvert enkelt tilfælde skal vurderes individuelt, er der rettesnore. Det siger jurist Peter Nisbeth, der er ansat i LO, og ekspert i tjenestemandsret.

Ifølge ham har arbejdsgiveren meget vide rammer: "Tjenestemænd skal være meget mere fleksible end ansatte på andre vilkår. Jeg har set eksempler på privatansatte, der kunne anse en forflyttelse på 12 kilometer, som en opsigelse af jobbet. Det kan man bestemt ikke som tjenestemand. Her kan man så at sige flyttes fra Gedser til Skagen," siger han.

DU KAN IKKE DEGRADERES

I modsætning til arbejdsgiverens nærmest ubegrænsede muligheder for at ændre på geografien, er der dog anderledes strammere regler for at ændre på arbejdsfunktion og løn.

"Når man flytter folk, skal man se på, om det er passende i forhold til den funktion, man oprindeligt er ansat i. Du kan altså ikke degraderes. Hvis man som leder for eksempel flyttes til en stilling uden ledelsesansvar, kan man sagtens argumentere for, at stillingen ikke er passende, og at det reelt er en opsigelse af ansættelsesforholdet," siger juristen og tilføjer: "Ledelsesansvar kan dog godt ændres fra personaleledelse til økonomi. Eller omvendt. Man skal blot beholde en form for et ledelsesansvar."

Desuden er det vigtigt at bemærke, at man som tjenestemand ikke kan flyttes på tværs af den offentlige sektor. Man kan altså ikke som fængselsbetjent flyttes fra Justitsministeriet til et militærfængsel under Forsvarsministeriet, hvis de har den slags.

LØNNEN ER SIKKER

Et andet område som arbejdsgiver har overordentlig svært ved at pille ved på grund af tjenestemandsloven er lønnen. I hvert fald hvis den skal sættes ned. Det kan den nemlig ikke.

"Som tjenestemand kan du aldrig sættes ned i grundløn. Du kan dog miste funktionstillæg, hvis du går fra en stilling med en ekstra funktion, som ikke er i din nye stilling," siger Peter Nisbeth.

Det skal kort nævnes, at selvom man til tider kunne tro det, begrænser tjenestemandsloven ikke lønstigninger.

TJENESTEMANDSLOVEN TRUMFER GRUNDTVIG OG GRUNDLOVEN

Tjenestemandshvervet er faktisk skrevet ind i Grundloven fra 1849 i § 27 stk. 1 og 2.

Her står blandt andet: "Uden deres samtykke kan de af kongen udnævnte tjenestemænd kun forflyttes, når de ikke derved lider tab i de med tjenestemandsstillingen forbundne indtægter, og der gives dem valget mellem sådan forflyttelse og afsked med pension efter de almindelige regler."

Men selvom klamamsen beskriver, hvordan tjenestemænd kan vælge, om en geografisk forflyttelse er i orden, er det ikke sådan det praktiseres. For nogle er mere tjenestemænd end andre – nemlig dem der er kongeligt udpeget.

Det gælder ikke fængselsbetjente, men for eksempel dommere og præster. Så for fængselsbetjente trumfer tjenestemandsloven faktisk grundloven.

Ifølge Peter Nisbeth var det netop præst og grundlægger af højskoletraditionen N.F.S. Grundtvig – der var en meget aktiv deltager i Den Grundlovgivende Rigsforsamling – som fik indført valget mellem forflyttelse eller afsked for de særlige tjenestemænd.

"Ministeren for kirke og undervisning kunne have det i sin magt i morgen at gøre mig til præst på Anholt, når jeg blot beholdt min indtægt," sagde han under debatten i rigsforsamlingen.

Tænk hvis Grundtvig havde været fængselsbetjent.

HUSK RESPEKTEN FOR MEDARBEJDEREN

Forbundsformand Kim Østerbye ser i det store hele tjenestemandsloven som en stærk beskyttelse af fængselsbetjentenes vilkår. Han understreger dog, at de beføjelser som arbejdsgiver har til at rokere på medarbejderne, skal gøres med fingerspidsfornemmelse.

"Det er uhyre vigtigt, at Kriminalforsorgen lytter til sine medarbejdere og ikke blot gennemtrumfer diverse rokeringer, selvom de har ret til det. Vi skal samarbejde respektfuldt om fængselsbetjentes placeringer, da ingen – heller ikke fængselsbetjente – er glade for at blive kostet rundt i landet," siger Kim Østerbye.

> Man kan så at sige flyttes fra Gedser til Skagen," siger ekspert i tjenestemandsret Peter Nisbeth.

TJENESTEMANDSLOVEN §12

Inden for sit ansættelsesområde har en tjenestemand pligt til at underkaste sig sådanne forandringer i sine tjenesteforretningers omfang og beskaffenhed, der ikke ændrer tjenestens karakter, og som ikke medfører, at stillingen ikke længere kan anses for passende for ham. I samme omfang kan det pålægges ham at overtage en anden stilling. Stk. 2. Såfremt ændringer i forvaltningens organisation eller arbejdsform gør det nødvendigt, kan det (...) pålægges en tjenestemand at overtage en stilling uden for sit hidtidige ansættelsesområde, i hvilken tjenesten efter sin karakter svarer til hans hidtidige stilling, og som må anses for passende for ham.

LØNNEN HALTER FOR DE GRØNLANDSKE ANSTALTSBETJENTE

Uniformeret personale er en mangelvare i Grønland, og lønnen er lavere end i Danmark.

Af Kristian Westfall

Som i resten af Kriminalforsorgen er det vanskeligt at skaffe tilstrækkelig med arbejdskraft i de grønlandske anstalter.

I løbet af de seneste to år er hele 12 procent af anstaltsbetjentene stoppet. Hvis en tilsvarende procentdel stoppede i Danmark, ville det svare til, at mere end 300 fængselsbetjente lagde nøgleknippet på hylden.

Årsagen til personaleflugten kan være lønforholdene i Grønland, som er ringere end i Danmark (man tror ikke, det er muligt).

En grønlandsk betjent tjener cirka 18.300 kroner om måneden ved ansættelsen, mens en tilsvarende dansk fængselsbetjent starter på cirka 23.000 kroner.

Fængselsforbundets tillidsrepræsentant Peter-Frederik Jensen er i hvert fald overbevist om sammenhængen.

"Det er vigtigt, at Kriminalforsorgen i Grønland prioriterer anstaltsbetjentenes løn og arbejdsforhold. Det vil skabe større mulighed for at fastholde vores erfarne anstaltsbetjente," siger Peter-Frederik Jensen.

Han forstår ikke, at der er forskel på lønnen i Danmark og Grønland.

"Jeg mener, at der skal være lige løn for lige indsats. Arbejdsvilkårene er som udgangspunkt de samme for de grønlandske anstaltsbetjente som de danske fængselsbetjente," siger Peter-Frederik Jensen.

Og måske overraskende bakker Kriminalforsorgen op.

På en høring i Folketinget tidligere på foråret slog juridisk fuldmægtig i Kriminalforsorgen i Grønland Mie Wullf fast, er der ikke er grund til, at der er forskel på lønnen i Danmark og i Grønland.

DE SOCIALE UDFORDRINGER AFSPEJLES I FÆNGSLERNE
Det var Aaja Chemnitz Larsen, der er folketingsmedlem for Inuit Ataqatigiit, som havde indkaldt til høringen om justitsområdet i Grønland. Og hun er ikke i tvivl om at lønforskellen mellem danske og grønlandske fængselsbetjente bør udlignes.

> „Jeg mener, at der skal være lige løn for lige indsats," siger Fængselsforbundets tillidsrepræsentant Peter-Frederik Jensen.

"De sociale udfordringer der er i Grønland, afspejles i høj grad hos de ansatte i anstalter. Kriminaliteten er blevet mere voldsom og kompleks igennem de seneste år, og det stiller øgede krav til anstaltsbetjentene. Derfor bør både løn og uddannelse i Grønland være på samme niveau som i Danmark," siger hun.

Aaja Chemnitz Larsen er opmærksom på, at lønnen først stiger, når uddannelsen af de grønlandske betjente kommer på niveau med de danske betjente: "Det afhænger af forhandling," siger hun.

I øjeblikket mangler der anstaltsbetjente på alle seks anstalter i Grønland. For eksempel er anstalten i Nuuk normeret til 29 anstaltsbetjente, men der er kun 24.

I alt er der 77 anstaltsbetjente i Grønland.

PAPE: DET ER EN PRIORITERING
Justitsminister Søren Pape Poulsen (K) lover ikke umiddelbart lønstigning til den nordvestlige del af kongeriget.

"Jeg lover ikke noget som helst, der har med penge at gøre. Det er en prioriteringsdiskussion ligesom alle andre," sagde ministeren til høringen på Christiansborg.

GODE HISTORIER **FRA MEDLEMMERNE**

Her er de tre bedste historier, som medlemmer har sendt til Fængselsfunktionæren i anledning af bladets 100-års jubilæum. Vinderne får tilsendt en jubilæumsbog og en indrammet forside af første udgave af Fængselsfunktionæren fra april 1917.

PÅ VAGT **SOM JORDEMOR**

Martin Nielsen, fængselsbetjent, Helsingør Arrest

Min bedste og vildeste historie er, da jeg som PP'er i starten af 2003, måtte agere jordemoder i Horserød Fængsel.

Jeg vidste, at kvinden var gravid, men ikke mere end det. Jeg gik ikke på hendes afdeling, så det var ikke noget, der fyldte.

Under en nattevagt skulle en kollega og jeg tage et cellekald på afdelingen, og vi regnede med, at det var den sædvanlige med Pinex, der skulle udleveres.

Det viste sig dog hurtigt, at fødslen var gået i gang. Vandet var gået, og hun havde kraftige veer. Vi ringede efter en ambulance, men pludselig kunne hun mærke, at det var tid.

Midt i det hele gik faderen amok, og da han var en ordentlig kleppert, og jeg stod alene med ham, sendte jeg ham ud i kulden, hvor han kunne ryge og køle lidt af. Problemet var jo, at han ikke kunne være i sin egen krop af bekymring.

En indsat og jeg lagde hende på gulvet, og fik bukserne af hende, hvorefter barnet, næsten med det samme, kom til verden.

Vi tog selvfølgelig imod, og fik det tørret i viskestykker, og hvad vi lige havde, men vi gjorde ikke noget ved navlestrengen. Det turde vi ikke. Barnet blev pakket ind i et håndklæde og lagt ved moderen.

Ambulancen kom 5-10 minutter senere, og både mor, datter og far blev sendt på hospitalet. Hvor meldingen var, at alle havde det godt.

Det er en af de situationer, hvor det godt kan være lidt svært at falde i søvn bagefter.

LEDSAGET UDGANG PÅ PLØJEMARKEN

Af Jørgen Doberck, pensioneret fængselsbetjent, Vridsløselille Fængsel

Mit beskedne bidrag er en af de vildeste og skøreste historier, jeg har været en del af som ansat på Statsfængslet i Vridsløselille.

Vi er tilbage i midten af 80'erne, hvor jeg flere gange havde været ledsager for den samme indsatte på dennes udgange. Denne gang skulle vi til Jylland, hvor indsattes søn på seks år var anbragt i familiepleje. De foregående gange var der ikke noget usædvanligt, men på denne – den tredje eller fjerde af slagsen – kiggede knægten bemærkelsesværdigt mange gange på sit ur.

Pludselig fik han meget travlt. Han for ud af døren i fuldt firspring, alt imens tårerne stod ud af øjnene på ham. Den indsatte kiggede på mig og jeg på ham. Han forlod hastigt huset og fulgte efter sønnen. Jeg kunne naturligvis ikke lade den indsatte løbe, hvorfor jeg også "tog benene på nakken" og optog forfølgelsen.

På en nærliggende mark havde den indsatte fået tag i sin søn, som var helt ude af den. Jeg ankom straks efter, og den indsatte udbrød højt og utvetydigt: "Så hjælp mig dog; jeg kan ikke klare ham alene". Knægten var ganske ustyrlig; han råbte, sparkede, spyttede og stortudede.

Som det naturligste i verden hjalp jeg selvfølgelig med at få styr på den ulykkelige dreng. Jeg tænkte godt nok på, at det var en noget usædvanlig hændelse, at skulle kæmpe MED og ikke MOD en indsat.

Snart efter lå vi alle tre og rodede rundt på den nypløjede mark. Indsatte og jeg fik efter kort tid situationen under kontrol og kunne efter en stund vende tilbage med en lille beskidt dreng, der efterhånden var faldet nogenlunde til ro.

Efterfølgende kom forklaringen fra plejefamilien. Drengen havde holdt øje med uret, fordi han fra tidligere vidste, hvornår hans far skulle tage af sted. Udsigten til den snarlige afsked var mere end den lille stakkel kunne kapere, hvorfor reaktionen da heller ikke udeblev.

Ved ankomsten til fængslet undrede man sig over vores tøjs udseende, der var godt pløret til efter mødet med marken nogle timer forinden. I første omgang troede man, at den indsatte havde forsøgt at stikke af, og at jeg efterfølgende var løbet efter, havde indhentet ham og vi så var endt i slagsmål på pløjemarken.

Den sande begivenhed blev genfortalt af såvel den indsatte som mig. Alle var mere eller mindre berørte af de oplevelser, der var blevet os til del på denne – kan man nok konstatere – noget anderledes udgang.

DEN FORKERTE JAKKE HAVDE NÆR KOSTET ET LIV UDEN FOR MURENE

Anne Bergstedt, udviklingskonsulent, Direktoratet for Kriminalforsorgen

Den vildeste, skøreste eller mest fascinerende historie handler for mig om, hvordan man på Vridsløselille ved samarbejde, respekt, anerkendelse, viljen til at gå den ekstra meter og troen på det gode kunne lykkes med at løse en sag.

En sag som i den store sammenhæng måske var ligegyldig, men som for den indsatte fik afgørende betydning.

Jeg arbejdede i 2008 som socialrådgiver på behandlingsafdelingen Kongens Ø. Vi havde en indsat, et tidligere Bandidos-medlem, som undtagelsesvist havde fået en plads på afdelingen. Han gjorde det godt i behandlingen, og efter nogen tid, kom han på Udeholdet sammen med indsatte fra et par af de andre afdelinger.

En eftermiddag fik jeg af vide, at han ved visitation efter endt arbejdsdag, var blevet taget med piller i lommen på sin arbejdsjakke og derfor var smidt ud af behandlingen. Han sad nu udelukket fra fællesskab på fængslets isolationsafdeling og afventede tilbageførsel til moderanstalten.

Situationen undrede mig meget, og jeg gik ned og talte med ham. Han bedyrede sin uskyld, græd og var meget oprørt. Han forklarede, at han om eftermiddagen havde taget en forkert jakke på, hvor pillerne måtte have ligget i lommen, og at en anden indsat måtte have taget hans jakke. Men afdelingslederen havde taget sin beslutning, og jeg tog hjem fra arbejde.

Sagen nagede mig, mens jeg havde fri. Så dagen efter gik jeg op for at tale med min afdelingsleder. Han lyttede til min tvivl og besluttede at undersøge situationen nærmere. Sammen med personalet på vagtkontoret igangsatte han et større detektivarbejde. De brugte blandt andet tid på at finde og gennemse fængslets videoovervågning fra dagen før, hvor man om morgenen kunne se Udeholdet gå ud af porten, og om eftermiddagen kunne se dem gå ind igen.

Ved nærmere eftersyn viste det sig faktisk, at den indsatte havde ret. At han om morgenen havde sin egen jakke på, og om eftermiddagen havde en af de andre indsattes jakke på. Denne indsatte tilstod efterfølgende, at det var hans piller, at jakkerne var blevet forbyttet, og vi kunne overbringe den glædelige nyhed til "min indsat", at han kunne returnere til afdelingen og færdiggøre sin misbrugsbehandling.

Det er umuligt at gengive hans reaktion, da afdelingslederen og jeg overbragte ham den besked. Men sjældent har jeg været så stolt over hvad mine kollegaer, min leder og jeg havde udrettet.

Fire år efter, mødte jeg tilfældigt den nu tidligere indsatte i Tivoli. Han var stadig stoffri, havde stiftet familie og fået fast arbejde og havde ikke glemt de dage på Vridsløselille, hvor betjente, ledelse og socialrådgiver sammen fik det hele til at gå op i en højere enhed.

For mig handler den bedste fængselshistorie i 100 år ikke om stort drama, magtanvendelser eller væltede mure. Derimod handler den om, hvordan vi i Kriminalforsorgen, på en helt almindelig hverdag kan gøre en kæmpe forskel for den enkelte indsatte.

Historien er for mig særlig aktuel lige nu, hvor der tales om "dem og os". Både i forståelsen fanger-betjente, men også i forståelsen, forsorg-betjente.

PÅ MOUNTAINBIKE **VED SILKEBORG**

Af Jan Normann, KRIFO

Der var stærk KRIFO-deltagelse til det åbne mountainbikeløb MTB-Silkeborg den 19. marts. Hele 25 medlemmer fra syv foreninger havde valgt at deltage i arrangementet. Løbet var en fremragende oplevelse i det bakkede terræn i skovene omkring Silkeborg.

En enkelt deltager fra Søbysøgård havde desværre et styrt, som bragte hende omkring Herning Sygehus for at blive limet i panden. Hun fik en lettere hjernerystelse. Cyklister er lavet af noget særligt, så hun kommer stærkt igen.

Efter løbet blev depoterne fyldt op igen med sandwich, frugt og væske, og der var også en lodtrækning om præmier.

Tak for positiv deltagelse og forhåbentlig på gensyn i 2018.

RESULTATER

28 KM
1. Mads Kortegaard Knudsen, Aarhus Arrest, 1.25.41
2. Jan Normann, KRIFO, 1.38.59
3. Brian V. Jensen, Nørre Snede Fængsel, 1.41.33

50 KM
1. Anders Severinsen, Aarhus Arrest, 2.24.02
2. Per Overgaard, Aarhus Arrest, 2.43.20
3. Kim Løvig, Nørre Snede Fængsel, 2.46.04

SEJR I SAG OM TIMEDAGPENGE FOR TJENESTEREJSER

Mange medlemmer har sandsynligvis penge til gode. Forbundet har nemlig fået medhold i, at Kriminalforsorgen har administreret reglerne om time- og dagpenge forkert.

Af Kristian Westfall

Det er ikke helt så lige til med timedagpengereglerne. Det må Kriminalforsorgen sande, efter Moderniseringsstyrelsen har givet Fængselsforbundet medhold i et fortolknings-spørgsmål.

Konkret satte Fængselsforbundet spørgsmålstegn ved fortolkningen af reglerne i forbindelse med tjenesterejser med enkeltstående døgnvagter.

Fængselsforbundet rejste den principielle sag i efteråret 2015 på baggrund af et medlem, der var blevet nægtet godtgørelse.

Forbundssekretær Bente Benderska siger: "I den konkrete sag havde et medlem været på tjenesterejse i 32 timer og overnattet på tjenestestedet i forbindelse med døgnvagten. De kriterier mente jeg, måtte være udslagsgivende for at få udbetalt time- og dagpenge. Og det fik vi heldigvis ret i."

Sagen betyder, at andre medlemmer på samme måde kan være berettiget til penge.

Forbundet har derfor aftalt med Kriminalforsorgen, at lignende sager vedrørende time- og dagpenge skal gennemgås af områdernes HR-afdelinger. Dog kun inden for en begrænset periode nemlig fra 1. marts 2012 og frem.

"Vi opfordrer vores medlemmer, der har været på tjenesterejse i mere end 24 timer, og ikke har oppebåret time- og dagpenge i den forbindelse efter 1. marts 2012, at kontakte HR-afdelingerne i områderne. Så vil de gennemgå sagerne," siger hun.

Hun understreger, at en henvendelse ikke betyder, at man nødvendigvis skal dokumentere noget, men det har det formål, at områderne kan gå i gang med at gennemgå de relevante sager, frem for at skulle gennemgå samtlige.

Hvem og hvor mange det drejer sig om, har hverken Koncern HR eller forbundet nogen idé om lige nu.

Det er desuden vigtigt at notere sig, at hvis man har fået skattefradrag for udgifter i forbindelse med tjenesterejser, er det et mellemværende mellem den enkelte og SKAT at få dette korrigeret efterfølgende.

Fremadrettet har Kriminalforsorgen lovet at følge reglerne, hvilket Koncern HR allerede har meldt ud til områderne.

§ DEN PRINCIPIELLE SAG

Et medlem fra et fængsel i Jylland, var på tjenesterejse i et døgnarresthus på Sjælland. Han kører hjemmefra kl. 5 for at møde på tjeneste kl. 10. Han overnatter i arresthuset, og har i den forbindelse rådighedsvagt. Vagten slutter dagen efter kl. 10, og han kører hjem, og er hjemme igen på sin bopæl kl. 14. Tjenesterejsen varer således i alt 32 timer. Kriminalforsorgen mente, at han ikke kunne få udbetalt time- og dagpenge, når han var på tjenesterejse og overnattede i forbindelse med en døgnvagt på tjenestestedet. Den vurdering fandt forbundet ikke korrekt og rejste sagen.

Svar fra Moderniseringsstyrelsen til Kriminalforsorgen om time- og dagpenge

Merudgifterne til måltider og lignende for ansatte på tjenesterejser i Danmark, som har en varighed på minimum 24 timer, og som er forbundet med overnatning, godtgøres med time- og dagpenge. Der henvises til PAV afsnit 21.4.1.2. Under henvisning til de konkret beskrevne omstændigheder, er Moderniseringsstyrelsen af den opfattelse, at der i det foreliggende tilfælde er tale om en tjenesterejse, der skal godtgøres med time- og dagpenge.

OTTE TILLÆGSPUNKTER **TIL PAPES PLAN**

Af Claus Buch, fængselsbetjent, Jyderup Fængsel

Jeg har med stor interesse læst justitsministerens 17 tiltag for bedre sikkerhed i Kriminalforsorgen. I ånden om balance mellem det hårde og det bløde har jeg tilladt mig at lave en tillægsliste med otte punkter, som jeg mener, kan gøre en forskel for sikkerheden og sygefraværet i landets fængsler og arresthuse.

1. Bedre relationsarbejde i dagligdagen. Det vil sige mere tid til den enkelte indsatte. Det er i den gode dialog og den daglige kaffesnak, at man opbygger tillid imellem ansat og indsat. Udfaldet af denne praksis er gensidig respekt og forståelse. Efter min mening fås ikke bedre sikkerhed end ved ovenstående praksis.

2. Forvent god opførsel i de åbne fængsler. Det skal være meget nemmere at flytte indsatte fra åbent til lukket fængsel. Dermed sender vi det signal, at det kræver noget af den enkelte indsatte, at få de friheder der følger med ved at sidde i åbent fængsel.

3. Gør brug af humor og uformel omgangstone. Et smil og et grin er den korteste vej mellem to mennesker.

4. Ansæt flere psykologer, der kan screene de indsatte samt afhjælpe psykiske problemer, inden det går ud over medindsatte eller fængselspersonale. Man kan forstille sig, at der ved denne idé ville blive en nedgang i medicinforbruget. Denne besparelse vil kunne bruges til at betale psykologernes løn.

5. Pisk og gulerod! Det skal kunne betale sig at opføre sig anstændigt. På en netop afsluttet studietur til Riga, blev et trinsystem observeret, hvor de indsatte starter i trin 1 (få rettigheder) og kan ende i trin 3 (mange rettigheder). Derved gives den indsatte en håndgribelig grund til at tænke over sin opførsel, og en umiddelbar konsekvens ved dårlig opførsel.

6. En direkte og uformel erfaringsgruppe på intranettet, hvor ansatte i Kriminalforsorgen kan komme til orde, og hvor beslutningstagerne kan hente information til brug for beslutninger.

7. De generelle udfordringer med indsatte af anden etnisk herkomst gør, at Kriminalforsorgen bliver nødt til at italesætte denne udfordring og målrettet arbejde på, hvordan vi får løst udfordringerne med denne gruppe indsatte. En idé kan være at nedsætte en arbejdsgruppe, bestående af kollegaer med erfaring og input med denne type udfordringer.

8. Ledelsen skal udvise respekt for de ansatte. Og de ansatte skal udvise respekt for ledelsen. Mere åbenhed fra ledelsens side vil være en forbedring. I disse omstillingstider giver lukkethed usikkerhed blandt fængselsbetjentene: Lukker de mit arresthus næste gang, eller hvad skal der ske? Derfor vil jeg anbefale direktoratet og områdekontorerne, at spille med åbne kort i beslutningsprocesserne.

Så kære hr. justitsminister. Jeg håber, at nogle af punkterne giver stof til eftertanke, for jeg er stadig glad og stolt af min arbejdsplads og mit arbejde, og jeg ser gerne, at det bliver ved med at være sådan.

DEBAT

Debatindlæg (max 750 ord) sendes til redaktion@faengselsforbundet.dk.
Følg også debatten på Facebook, Twitter og Instagram.

HUSK AT FØLGE OS

FÆNGSELSFORBUNDETS ÆRESNÅL

CARSTEN AAGAARD

Carsten Aagaard har modtaget Fængselsforbundets æresnål. Carsten har både fungeret som kasserer, næstformand og siden 2010 været lokalformand og tillidsrepræsentant på først Horsens Statsfængsel og siden Enner Mark Fængsel. Han modtog æresnålen, da han trådte af som tillidsrepræsentant og medlem af Fængselsforbundets hovedbestyrelse.

PETER KEMPF

En lang tro tjeneste for værkmestre og fængselsbetjente på Sønder Omme Fængsel har udløst Fængselsforbundets æresnål til tillidsrepræsentant Peter Kempf. Det skete, da han trådte af som tillidsrepræsentant og medlem af Fængselsforbundets hovedbestyrelse.

HENRIK SØRENSEN ER GÅET PÅ PENSION

Den 31. marts gik vores afholdte kollega Henrik Sørensen på pension.

Henrik kom til Nykøbing Mors Arrest i januar 2002 fra Statsfængslet i Horsens. Han er et rart menneske, som altid spørger ind til andres ve og vel med stort nærvær og oprigtighed. Henrik er altid i godt humør og ser positivt på tingene, ligesom han altid står klar med en hjælpende hånd, hvis der skulle være behov for det.

Han har igennem årene været den kollega, der har sørget for kontakt til arresthusets tidligere kollegaer, og været med til at arrangere det årlige møde. I flere år var han tillidsmand i arresten samt revisor i AMNJ. Han formår at skabe en god stemning omkring sig i ethvert selskab.

Henrik kunne være gået på pension sidste år, men valgte at blive et år mere. På grund af rygproblemer må han nu stoppe som fængselsbetjent, men kede sig kommer han ikke til.

Henrik er en meget aktiv mand. Ved siden af sit arbejde i Kriminalforsorgen har han kørt sit rengøringsfirma, og har inden for det sidste år åbnet Bed & Breakfast i Balling.

Personalet i Nykøbing Mors Arrest ønsker Henrik alt muligt held og lykke fremover.

På arresthusets vegne
Torben Kjelde

DØDSFALD

Vores tidligere kollega John Andersen Madsen, Mellemager, Ringe, er efter få måneders kræftsygdom død på Odense Universitetshospital, 74 år.

John Andersen Madsen stammede fra Sydlangeland, hvor han som ung blev uddannet frisør. Han arbejdede som sådan i en årrække i København samt et år på Thulebasen, inden han senere skiftede til Kriminalforsorgen. Han var blandt andet ansat på Anstalten ved Herstedvester og efterfølgende i mange år i Svendborg Arresthus. I sine aktive arbejdsår brugte han megen tid på tillidsarbejde i Fængselsforbundet. Han var i en periode formand for Arrestfunktionærernes Organisation på Fyn.

Da pensionen nærmede sig, begyndte han at spille saxofon, og han havde stor glæde ved at spille sammen med '60+'-klubben.

Han var desuden en meget aktiv sportsudøver, og næsten frem til sin død spillede han fodbold i Ringe Boldklub og trænede drenge i BK Sydlangeland.
I 1966 blev han gift med Birthe, og parret bosatte sig i Ringe. Senere tegnede og opførte han selv et hus på Mellemager. Familien betød meget for ham, og han var glad for at kunne følge børnebørnenes liv med skole og sport med videre.

Foruden sin hustru efterlader John børnene Jesper og Jette samt svigerbørn, fire børnebørn og et bonusbarnebarn.

VI HAR GJORT DET NEMT AT VÆLGE
EN BILFORSIKRING
DER PASSER TIL DINE BEHOV

Forbrugerrådet Tænk
Penge
Bedst i test
JUNI.2015

Se alle dine dækningsmuligheder på **tjm-forsikring.dk/bilekstra**

Hos Tjenestemændenes Forsikring køber du først en grunddækning og vælger herefter selv de ekstradækninger, du har behov for. Vælg fx.:

- **Parkeringsskade**:
  Ingen selvrisiko ved parkeringsskade, når bilen er lovligt parkeret.

- **Lånebil**:
  Særlig god dækning, fx ved totalskade og tyveri af din bil.

Og så bliver du i øvrigt elitebilist, når du fylder 30 år – helt automatisk.

Få et tilbud hos din forsikringstillidsmand eller gå ind på tjm-forsikring.dk/bil

Tjenestemændenes Forsikring
sammenhold betaler sig

Foto: Scandinavisk Motor Company A/S